

24 martie 2015

VM nr. 14

**Biroului Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se prezintă Parlamentului spre examinare, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărâre cu privire raportul Comisiei de anchetă și raportul/opinie separată al deputatului Iurie Chirinciuc membru al Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA .

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre.
2. Notă informativă.

Deputați în Parlament

Mihail Chirinceu

Iurie Chirinciuc

Valeriu Munteanu

Ion Apostol

Elodimir Cernat

Iurie Dreda

Ion Casian

Liubașca Găscă

Anatol Siliver

Căpitan Ilie

(Handwritten signatures of the listed deputies)

I. Munteanu

HOTĂRÂRE

cu privire la raportul Comisiei de anchetă și raportul/opinie separată a deputatului Iurie Chirinciuc, membru al Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre:

Art.1 – Se ia act de raportul Comisiei de anchetă precum și de raportul/opinie separată a deputatului Iurie Chirinciuc, membru al Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA;

Art.2 – Guvernul va desecretiza, în timp de 10 zile, hotărârile Guvernului referitoare la acest caz, secretizate cu încălcarea legii nr. 245 din 27 11 2008 cu privire la secretul de stat, iar Procuratura Generală va verifica existența componentei de infracțiune la secretizarea acestor documente;

Art.3 – Guvernul Republicii Moldova va contracta în timp de 45 de zile un audit-investigație cu una din cele top-patru firme de audit pentru a verifica cauzele și condițiile în care au fost devalizate „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA;

Art.4 - Guvernul Republicii Moldova va solicita asistență internațională pentru descoperirea și recuperarea banilor proveniți din operațiuni frauduloase, realizate în cadrul sistemului financiar-bancar și transferați ilegal în străinătate, inclusiv în jurisdicții off-shore;

Art.5 – Guvernul va urgenta negocierile cu UE în vederea aducerii în Republica Moldova a unei misiuni UE pentru justiție, formată din procurori și judecători. Cauzele penale rezultate din acest caz vor fi transmise spre judecare acestei misiuni pentru justiție;

Art.6 – Comisia Națională pentru Stabilitate Financiară va realiza în termen de 100 de zile evaluarea stabilității financiare a întregului sistem bancar, cu prezentarea raportului în fața Parlamentului;

Art. 7 – Guvernul va elabora, în timp de 30 de zile un plan exhaustiv de intervenție eventuală pentru soluționarea crizei financiare și-l va prezenta spre aprobare Parlamentului;

Art. 8 – Guvernul va veni în Parlament în timp de 60 de zile cu modificările necesare la legislație, în vederea prevenirii unor situații similare în sistemul bancar, pentru: a oferi asistență și protecție juridică deplină tuturor colaboratorilor BNM și CNPF în caz de judecată pentru acțiuni întreprinse cu bună credință; a oferi BNM și CNPF abilitatea de aplicare a acțiunilor de supraveghere și reglementare în timp util; a oferi CNPF toate puterile de reglementare și supraveghere necesare pentru asigurarea integrității și transparenței înregistrării și transferului de acțiuni; a elimina puterea Ministerului Justiției de a modifica conținutul reglementărilor BNM și CNPF;

Art. 9 – Guvernul și BNM vor clarifica, timp de 30 de zile, faptul că garanția extinsă BNM nu acoperă creditarea interbancară și vor raporta acest lucru în Parlament;

Art. 10 - Guvernul va face publică, timp de 30 de zile, valoarea pierderilor suportate de stat din cauza BEM, Unibank și a Băncii Sociale;

Art. 11 – Procuratura Generală și CNA vor realiza toate acțiunile necesare în vederea tragerii la răspundere a celor responsabili, în măsura legii;

Art. 12 – BNM împreună cu Procuratura Generală va asigura securizarea tuturor calculatoarelor și registrelor BEM, Unibank și ale Băncii Sociale, iar timp de 10 zile vor raporta acest lucru în Parlament;

Art. 13 – Guvernul va propune Parlamentului, în timp de 30 de zile, modificări legislative în vederea asigurării reevaluării acționarilor bancari, pentru

asigurarea dezvăluirii beneficiarilor efectivi finali (BEF) și asigurarea monitorizării continue a acționarilor și BEF;

Art. 14 - Guvernul și BNM vor asigura sporirea intensității supravegherii și severității acțiunilor corective, inclusiv a penalizărilor și restricțiilor, contra băncilor în cazul încălcării legislației și reglementărilor;

Art. 15 – Raportul de activitate a comisiei de anchetă și raportul/opinie separată a deputatului Iurie Chirinciuc, se remit Guvernului, BNM și CNPF în vederea realizării dispozițiilor obligatorii din această hotărâre;

Art. 16 – Raportul de activitate a comisiei de anchetă și raportul/opinie separată a deputatului Iurie Chirinciuc, se remit CNA și Procuraturii Generale, care în termen de 3 luni vor veni în Parlament cu un raport;

Art. 17 – Controlul asupra executării prezentei hotărâri va fi exercitat de Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului;

Art. 18 – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la hotărârea cu privire la raportul Comisiei de anchetă și raportul/opinie separată a deputatului Iurie Chirinciuc, membru al Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA

Parlamentul Republicii Moldova a constituit o comisie de anchetă, în vederea elucidării circumstanțelor devalizării a ”Banca de Economii” SA, BC „Banca Socială” SA și BC „Unibank” SA, care în mod implicit a dus la devalorizarea fără precedent a valutei naționale.

Din păcate această comisie, unde deputații coaliției de guvernare (PLDM-PCRM-PD) au deținut majoritatea, a mimit timp de câteva săptămâni o activitate în acest sens, parând și refuzând orice încercare de a afla adevărul pe acest caz, chiar dacă adevărul este la suprafață.

În aceste condiții, membru fracțiunii Partidului Liberal în această comisie, dl Iurie Chirinciuc, a întocmit un raport/opinie separată, care reflectă cu lux de amănunte condițiile care au făcut posibil furtul celor 3 bănci, modul în care s-a realizat acest furt, iar din analiza atentă a materialelor parvenite în adresa comisiei a devenit clar cine sunt beneficiarii efectivi ai banilor care au „dispărut” de la cele trei bănci, iar în mod implicit putem deduce și cine a orchestrat aceste fărâdelegi.

În baza acestui raport/opinie separată, Frațiunea Partidului Liberal a elaborat un proiect de hotărâre de Parlament, adoptarea căreia va face posibilă: desecretizarea hotărârilor de Guvern, secretizate în mod ilegal; contractarea unui audit-investigație; transmiterea materialelor comisiei de anchetă și a auditului-investigație unei misiuni UE pe justiție; realizarea demersurilor internaționale în vederea recuperării banilor ajunși în jurisdicții off-shore; perfecționarea cadrului legal, în vederea prevenirii unor astfel de cataclisme în sistemul bancar; securizarea tuturor purtătorilor de informație de la cele trei bănci; aducerea la

cunoștința opiniei publice a valorii suportate de stat din cauza devalizării celor trei bănci, etc.

O mare parte din solicitările formulate în proiectul de hotărâre al fracțiunii Partidului Liberal se conțin și în documentul înmânat acum 3 săptămâni de către reprezentării partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova, primului ministru Chiril Gaburici. Prin adoptarea acestei hotărâri de Parlament, acele recomandări vor căpăta un caracter obligatoriu pentru executați.

Având în vedere faptul că situația creată în legătură cu devalizarea celor trei bănci depășește cu mult cadrul unor simple probleme în cadrul acestor instituții financiar-bancare, ci afectează întreg sistemul bancar, considerăm că este o chestiune ce ține de securitatea statului, astfel controlul asupra executării acestei hotărâri trebuie pusă în sarcina Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului.

 Valeriu Munteanu